

ณิชา เกาะแก้ว 2552: วิเคราะห์การใช้ภาษาและภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรม
 ในบทวิทยุรายการ "รู้ รัก ภาษาไทย" ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
 สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
 รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจินทุล, ค.ม. 273 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทวิทยุรายการ "รู้ รัก
 ภาษาไทย" และศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมในบทวิทยุรายการ "รู้ รัก ภาษาไทย"
 โดยศึกษาการใช้ภาษาในด้านคำ สำนวน และภาพพจน์ และศึกษาภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรม
 ในด้านภาพสะท้อนสังคม ค่านิยม ความเชื่อ และวัฒนธรรมและประเพณี

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบทวิทยุรายการ "รู้ รัก ภาษาไทย" จากเว็บไซต์ของราชบัณฑิตย-
 สถาน www.royin.go.th ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2550-15 มิถุนายน 2551 รวมระยะเวลาในการเก็บ
 ข้อมูลทั้งสิ้น 17 เดือน มีบทวิทยุที่นำมาออกอากาศในช่วงเวลาดังกล่าวจำนวน 513 บท

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการใช้ภาษาในบทวิทยุรายการ "รู้ รัก ภาษาไทย" ทั้งสิ้น 3 ลักษณะ
 การใช้คำ ปรากฏคำประสมมากที่สุด รองลงมาคือ คำซ้อน คำผสม คำซ้ำ คำทับศัพท์ คำราชาศัพท์
 คำภาษาต่างประเทศ คำศัพท์บัญญัติ คำภาษาปาก คำเสริม คำสุภาพ คำย่อ คำภาษาถิ่น คำศัพท์เฉพาะ
 ทางวิชาการ และคำโบราณ ตามลำดับ การใช้สำนวน ในด้านที่มาของสำนวน ปรากฏสำนวนเกี่ยวกับ
 สัตว์มากที่สุด รองลงมาคือ สำนวนเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของมนุษย์ ศาสนาและประเพณี ชาดกและ
 วรรณคดี อวัยวะ อาหาร ยานพาหนะทั้งทางบกและทางน้ำ การละเล่นและการแสดง ที่อยู่อาศัย พืช
 เครื่องนุ่งห่ม และอื่นๆ ในด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของสำนวน ปรากฏสำนวนที่ความหมาย
 กว้างขึ้นจากความหมายเดิมมากที่สุด รองลงมาคือ สำนวนที่ความหมายเปลี่ยนแปลงเป็นความหมายอื่น
 และสำนวนที่ความหมายตรงข้ามกับความหมายเดิม ตามลำดับ การใช้ภาพพจน์ ปรากฏอุปมามากที่สุด
 รองลงมาคือ ปฏิพจน์ อวตพจน์ อุปลักษณะ การใช้คำตรงกันข้าม สัทพจน์ และอติพจน์ ตามลำดับ
 ภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมปรากฏทั้งสิ้น 4 ลักษณะ ภาพสะท้อนสังคม ปรากฏการ
 เปลี่ยนแปลงที่สำคัญและเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมในช่วงปี พ.ศ. 2550-2551 ภาพสะท้อน
 ค่านิยม ปรากฏค่านิยมเรื่องวัตถุ ความประพฤติ และบุคคล ภาพสะท้อนความเชื่อ ปรากฏเรื่องศาสนา
 โหราศาสตร์ โสยศาสตร์ และโชคกลาง ภาพสะท้อนวัฒนธรรมและประเพณี ปรากฏเรื่องประเพณีไทย
 วิถีชีวิตแบบไทย และเอกลักษณ์ไทย

Nitchaya Kohkeao 2009: An Analysis of the Use of Language and Reflections on Society and Culture in the Script of "Ru Rak Phasathai" Radio Program. Master of Arts (Thai), Major Field: Thai Language, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Associate Professor Siriwan Nantachantoon, M.Ed. 273 pages.

The objective of the research is studied and analyzed the language used in a radio program "Ru Rak Phasathai" and the social and cultural reflections in this program, whereby the words, idioms and images were studied for the language usage, moreover the society, values, beliefs, cultures and customs would be studied for the social and cultural reflections.

The author had collected information of the program "Ru Rak Phasathai" from a website www.royin.go.th of the Royal Institute from January 15, 2007 to June 15, 2008, with the overall period of 17 months in which 513 radio scripts were broadcasted.

The results of the study found that the language usage in the program "Ru Rak Phasathai" were divided into 3 categories. Firstly, the compound words were the most widely used followed by complex words, combined words, repeated words, transliterated words, royal words, foreign words, coinage, slang, additional words, polite words, abbreviation, dialect, technical terms and ancient words, respectively. Secondly, the use and the origin of idioms, the idioms about animals were the most widely used, followed by those about human habits, religions, customs, Jataka, literatures, organs, foods, both land and marine vehicles, plays and shows, residences, plants, clothes, etc. Regarding the change of idiom meanings, the idioms with broader meanings were mostly found, followed by those with other meanings and with opposite ones, respectively. Thirdly, the use of image, simile was the most widely used, followed by rhetorical question, synesthesia, metaphor, opposite words, onomatopoeia and hyperbole, respectively.

There were also 4 kinds of social and cultural reflections. For the social reflection, there were important changes and events in the society from the year 2007-2008. For the reflection of values, the material, behavioral and individual values were found. According to the reflection of beliefs, there were religions, astrology, black magic and superstition. Finally, Thai traditions, Thai lifestyles and Thai identities were found in the social and cultural reflections.